

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Lublinie

LLU – 4101-08-02/2014
P/14/092

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Lublinie
ul. Okopowa 7, 20-022 Lublin
T +48 81 461 31 20, F +48 81 461 31 11
llu@nik.gov.pl
Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-112, 20-001 Lublin 1

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli

P/14/092 – Postępowania administracyjne związane z budową i funkcjonowaniem stacji bazowych telefonii komórkowej

Jednostka przeprowadzająca kontrolę

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Lublinie

Kontrolerzy

1. Jacek Romanowski, główny specjalista k.p., upoważnienie do kontroli nr 90103 z dnia 13.05.2014 r.
2. Piotr Kwaśniak, specjalista k.p., upoważnienie do kontroli nr 90104 z dnia 13.05.2014 r.
3. Krzysztof Maliszewski, doradca techniczny, upoważnienie do kontroli nr 90126 z dnia 18.06.2014 r.

(dowód: akta kontroli, tom I str. 1-6)

Jednostka kontrolowana

Urząd Miasta Stołecznego Warszawy, Pl. Bankowy 3/5, 00-950 Warszawa (dalej: Urząd).

Kierownik jednostki kontrolowanej

Prezydentem Miasta Stołecznego Warszawy jest Hanna Gronkiewicz-Waltz.

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

W ocenie¹ NIK, w obszarze zadań administracji architektoniczno-budowlanej realizowanych na terenie dzielnicy Wilanów, prawidłowo prowadzono sprawy dotyczące budowy i funkcjonowania stacji bazowych telefonii komórkowej (dalej: SBTK) w zakresie ich lokalizacji oraz określania stron postępowania. SBTK realizowano zgodnie z warunkami zagospodarowania przestrzennego miasta, określonymi w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Strony postępowania w sprawie wydania pozwoleń na budowę SBTK wyznaczano w obszarze oddziaływania obiektu, na podstawie przebiegu rozkładu pól elektromagnetycznych kształtujących się w otoczeniu stacji. Zasadnie wniesiono także w drodze decyzji sprzeciw do jednego zgłoszenia budowy SBTK i nałożono na inwestora obowiązek uzyskania pozwolenia na budowę. Jednocześnie dopuszczano możliwość budowy SBTK na podstawie tzw. procedury uproszczonej (zgłoszenia zamiaru wykonania robót budowlanych), co w ocenie NIK, nie znajdowało oparcia w przepisach ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane². Formułując ocenę NIK uwzględniła jednak, zarówno niejednorodną (w badanym okresie) wykładnię przepisów Prawa budowlanego przez sądy administracyjne, jak i dopuszczanie przez organy administracji publicznej stosowania wobec SBTK tej uproszczonej procedury, co utrudniało Prezydentowi Warszawy skuteczne wykonywanie zadań organu administracji

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie.

² Dz. U. z 2013 r., poz. 1409, ze zm.

architektoniczno-budowlanej. Ponadto nie wyegzekwowano kompletności trzech projektów budowlanych SBTK, co skutkowało ich zatwierdzeniem w wydanych pozwoleniach na budowę, pomimo braku opracowań w zakresie branży telekomunikacyjnej, sporządzonych przez osoby posiadające uprawnienia budowlane do projektowania w tej specjalności.

NIK zauważa, że oddziaływanie SBTK na sąsiednie nieruchomości, w rozumieniu przepisów Prawa budowlanego, nie było w ogóle badane w sytuacjach, gdy anteny były instalowane jako urządzenia o wysokości nieprzekraczającej trzech metrów, z uwagi na traktowanie ich przez inwestorów, organ administracji architektoniczno-budowlanej oraz organ nadzoru budowlanego, jako niewymagających, ani zgłoszenia zamiaru wykonania robót budowlanych, ani pozwolenia na budowę. W ocenie NIK, uniemożliwiało to skuteczne wykonywanie zadań organu administracji architektoniczno-budowlanej, polegających w tym przypadku na analizie, w ramach postępowania administracyjnego, czy dane zamierzenie budowlane nie wpłynie w niedopuszczalny sposób na możliwość przyszłego zagospodarowania terenów sąsiednich, a tym samym nie spowoduje nadmiernego ograniczenia praw do tych nieruchomości, za sprawą promieniowania elektromagnetycznego w miejscach dostępnych dla ludzi. W postępowaniach prowadzonych od 2009 r. nie weryfikowano kwalifikacji przedsięwzięć polegających na budowie SBTK, określonej w art. 59 ust.1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko³, załączanych przez inwestorów do wniosków o wydanie pozwolenia na budowę lub do zgłoszeń wykonania robót budowlanych, w zakresie ich oddziaływania na środowisko. W obszarze wykonywania zadań z zakresu ochrony środowiska w jednym przypadku przyjęto zgłoszenie instalacji wytwarzających pola elektromagnetyczne bez wezwania do jego uzupełnienia lub wniesienia sprzeciwu, pomimo że z jego treści wynikało, iż SBTK kwalifikowała się do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

Opis stanu
faktycznego

W latach 2009 – I półrocze 2014 na terenie Warszawy wydano 43 pozwolenia na budowę SBTK oraz przyjęto 66 zgłoszeń wykonania robót budowlanych ich dotyczących. Od 1 stycznia 2011 r. do 30 czerwca 2014 r. prowadzący SBTK zlokalizowane w Warszawie dokonali 2976 zgłoszeń instalacji wytwarzających pola elektromagnetyczne do organu ochrony środowiska, w trybie art. 152 ustawy z 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska⁴ (dalej: Poś).

Próba do kontroli została wybrana z populacji przedsięwzięć dotyczących SBTK w dzielnicy Wilanów. W dzielnicy tej, w okresie objętym kontrolą, zrealizowano 57 SBTK, w tym: trzy na podstawie pozwolenia na budowę, jedną na podstawie zgłoszenia robót budowlanych i 53 stacje, jako instalacje wytwarzające pola elektromagnetyczne, zgłoszone zostały do organu ochrony środowiska w trybie art. 152 Poś.

Badaniem kontrolnym objęto postępowania administracyjne związane z budową i funkcjonowaniem 17 SBTK w dzielnicy Wilanów (zlokalizowanych na 12 działkach/budynkach), w tym:

³ Dz. U. z 2013 r., poz. 1235, ze zm., ustawa zwana dalej „ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku”.

⁴ Dz. U. z 2013, poz. 1232, ze zm.

- dziesięciu stacji zlokalizowanych na budynkach (ul. Wiertnicza 76, Gubinowska 4, Stanisława Kostki Potockiego 2, Nałęczowska 47, Potułkały 11, Europejska 125 – dwie SBTK, Królowej Marysieńki 9, Wiertnicza 59 – dwie SBTK),
- jednej stacji na słupie linii wysokiego napięcia (Łukasza Drewny/Przekorna),
- sześciu stacji na wolno stojących wieżach (ul. Włóki 47, Metryczna działka 10/2 obręb 1-06-50, Bruzdowa działka nr 8 obręb 1-06-32 – cztery SBTK na dwóch wieżach).

(dowód: akta kontroli, tom I str. 7-35)

1. Prawdliwość lokalizacji SBTK zgodnie z zapisami warunków z zakresu zagospodarowania przestrzennego

Opis stanu faktycznego

W studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta stołecznego Warszawy⁵ uwzględniona została – zgodnie z art. 72 ust. 1 pkt 6 Poś – ochrona środowiska przed polami elektromagnetycznymi. Wskazano, że konieczne jest ograniczenie gęstości źródeł promieniowania elektromagnetycznego, tj. oddziaływania na środowisko sieci elektroenergetycznej i stacji bazowych telefonii komórkowej. Podano, że w celu ograniczenia wpływu pól elektromagnetycznych należy stosować następujące zasady ochrony: nieprzekraczanie standardów ochrony środowiska przy lokalizacji instalacji emitujących pola elektromagnetyczne, na terenach o przewadze zabudowy mieszkaniowej zaleca się lokalizowanie stacji telefonii komórkowej obsługiwanych przez różnych operatorów na jednej konstrukcji masztowej w miejscu niedostępnym dla ludzi, zakaz wprowadzania nowych i nadbudowy istniejących budynków, których wysokość przekraczać będzie poziom podstawy istniejącego masztu telefonii komórkowej usytuowanego na budynku sąsiednim, zakaz lokalizowania stacji telefonii komórkowej z antenami sektorowymi i antenami radiolinii na wskazanych w studium obszarach objętych ochroną na podstawie ustawy o ochronie przyrody.

Na terenie dzielnicy Wilanów nie występowały obszary ograniczonego użytkowania w związku z niedotrzymaniem standardów jakości środowiska związanych z wybudowaniem SBTK. Nie stwierdzono przesłanek do utworzenia takich obszarów.

(dowód: akta kontroli, tom I str. 18)

Lokalizacje 17 objętych próbą kontrolną SBTK były zgodne z treścią studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Warszawy i 16 zgodne z miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego (dalej: mpzp). Określona w mpzp wysokość zabudowy w sąsiedztwie SBTK była niższa od wysokości umiejscowienia anten. W dokumentacji SBTK nie stwierdzono przypadków pokrywania się z zabudową obszarów występowania promieniowania elektromagnetycznego (dalej: PEM) przekraczającego standard emisyjny (0,1 W/m²).

Stacja na budynku przy ul. Stanisława Kostki Potockiego 2 wybudowana została na terenie nieobjętym mpzp. W tym przypadku decyzja o lokalizacji inwestycji celu publicznego nie była wymagana, ponieważ budowa tej SBTK nie zmieniła warunków zagospodarowania terenu.

(dowód: akta kontroli, tom I str. 18-35, 36-37)

⁵ Tekst studium - załącznik nr 1 do uchwały nr XCII/2689/2010 z dnia 7 października 2010 r. - ujednolicona forma z wyróżnieniem zmian załącznika nr 1 do uchwały nr LXXX/2746/2006 z dnia 10 października 2006 r. ze zm.

W okresie objętym kontrolą inwestorzy nie składali wniosków o ustalenie lokalizacji inwestycji celu publicznego, polegającej na budowie SBTK. Niewydawane były decyzje o ustaleniu lokalizacji tych inwestycji na terenie dzielnicy Wilanów.

(dowód: akta kontroli, tom I str. 38)

W badanym okresie nie prowadzono w Urzędzie Dzielnicy Wilanów kontroli wewnętrznych w zakresie zgodności lokalizacji SBTK z ustalonymi warunkami zagospodarowania przestrzennego, nie wpłynęły też skargi obywateli dotyczące postępowań w sprawie lokalizacji SBTK.

(dowód: akta kontroli, tom I str. 39)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Przy lokalizacji SBTK przestrzegano warunków zagospodarowania przestrzennego Miasta określonych w mpzp.

2. Wydawanie pozwoleń na budowę oraz przyjmowanie zgłoszeń wykonania robót budowlanych dotyczących SBTK

Opis stanu
faktycznego

2.1. W latach 2009 – 2014 (I półrocze) w dzielnicy Wilanów wydano trzy pozwolenia na budowę SBTK (ul. Włóki 47, ul. Metryczna, ul. Stanisława Kostki Potockiego 2) oraz przyjęto jedno zgłoszenie wykonania robót budowlanych (ul. Europejska 125). Dwie stacje miały powstać na wolno stojących wieżach, a dwie miały być zlokalizowane na istniejących budynkach.

Badaniem kontrolnym objęto dziewięć postępowań w sprawie wydawania decyzji o pozwoleniu na budowę i przyjmowania zgłoszeń wykonania robót budowlanych:

- cztery postępowania prowadzone w latach 2009 – 2014, dotyczące SBTK przy ul. Włóki 47, Metrycznej i Stanisława Kostki Potockiego 2 (pozwolenia na budowę) i przy ul. Europejskiej 125 (zgłoszenie wykonania robót budowlanych),
- pięć postępowań prowadzonych przed 2009 r., związanych z SBTK rozbudowanymi w latach 2009 – 2014, dotyczących SBTK przy ul. Gubinowskiej 4, Bruzdowej – wieża 40 m (pozwolenia na budowę z 2006 r.) oraz przy ul. Nałęczowskiej 47, Łukasza Drewny i Bruzdowej – wieża 28 m (zgłoszenia wykonania robót budowlanych odpowiednio z 2008, 2007 i 2007 r.).

We wszystkich badanych SBTK, wybudowanych na podstawie pozwoleń na budowę oraz zgłoszeń wykonania robót budowlanych, dokonywano (po ich pierwszym uruchomieniu) zmian polegających głównie na: zmianie równoważnej mocy promieniowanej izotropowo, demontażu anten istniejących i montażu nowych o innej mocy, innej wysokości zawieszenia, innym azymucie i innym maksymalnym pochyleniu głównej wiązki promieniowania tych anten.

(dowód: akta kontroli, tom I str. 18-35)

2.2. Wnioski o pozwolenie na budowę spełniały warunki określone w art. 33 ust. 2 Prawa budowlanego. Dołączano do nich po cztery egzemplarze projektu

budowlanego wraz z opiniami, uzgodnieniami, pozwoleniami i innymi dokumentami wymaganymi szczególnymi przepisami oraz z aktualnym na dzień opracowania projektu zaświadczeniem, o którym mowa w art. 12 ust. 7 Prawa budowlanego, a także oświadczenie o posiadanym prawie do dysponowania nieruchomością na cele budowlane.

Składając wnioski o wydanie pozwolenia na budowę SBTK, dotyczących budynków mieszkalnych wielorodzinnych, inwestorzy wykazali, iż zgody na budowę SBTK udzielili wszyscy współwłaściciele nieruchomości.

(dowód: akta kontroli, tom I str. 18-22, 32-35, 40-250)

2.3. Projekty budowlane zatwierdzone w wydanych pozwoleniach na budowę, dotyczące budowy SBTK przy ul. Gubinowskiej 4 i Bruzdowej – wieża 40 m (opracowane w roku 2006), ul. Metrycznej, Włóki 47 i Kostki Potockiego 2, sporządzano na aktualnych mapach do celów projektowania.

Dwa projekty, dotyczące budowy SBTK przy ul. Gubinowskiej 4 i Bruzdowej – wieża 40 m (opracowane w roku 2006), były kompletne, a ich zakresy, zgodnie z art. 34 ust. 2 Prawa budowlanego, dostosowano do specyfiki i charakteru obiektu oraz stopnia skomplikowania robót budowlanych. Zawierały one m.in. opracowania w zakresie branży telekomunikacyjnej sporządzone przez osoby posiadające uprawnienia budowlane do projektowania w specjalności telekomunikacyjnej.

Projekty budowlane SBTK przy ul. Metrycznej, Włóki 47 i Kostki Potockiego 2 zawierały: projekt zagospodarowania terenu, projekt budowlany instalacji elektrycznych zasilania stacji, projekt budowlany branży konstrukcyjnej.

Wszystkie opracowania projektowe, wchodzące w skład projektów budowlanych pięciu stacji (projekt zagospodarowania terenu, projekt konstrukcyjno-budowlany, projekt instalacji elektrycznej), zostały sporządzone przez osoby posiadające uprawnienia budowlane do projektowania w specjalności architektonicznej, konstrukcyjno-budowlanej i instalacyjnej w zakresie sieci i instalacji elektrycznych. Osoby sporządzające te opracowania projektowe wpisane były również na listę członków właściwej izby samorządu zawodowego, zgodnie z art. 12 ust. 7 Prawa budowlanego.

Części konstrukcyjno-budowlane projektów SBTK przy ul. Metrycznej i Włóki 47 zostały sprawdzone przez osoby posiadające uprawnienia budowlane do projektowania bez ograniczeń w specjalności konstrukcyjno-budowlanej. W przypadku SBTK usytuowanej na dachu budynku przy ul. Stanisława Kostki Potockiego 2 nie została sprawdzona część konstrukcyjno-budowlana i elektryczna projektu budowlanego, a w przypadku SBTK przy Metrycznej i Włóki 47 nie zostały sprawdzone projekty instalacji elektrycznej.

Naczelnik Wydziału Architektury i Budownictwa dla Dzielnicy Wilanów wyjaśnił, że nie jest wymagane sprawdzenie projektów obiektów budowlanych o prostej konstrukcji. Przy projektowaniu stacji bazowych, których konstrukcja jest prosta, bądź np. sieci infrastruktury technicznej, nie wymaga się sprawdzenia projektu.

(dowód: akta kontroli, tom I str. 18-22, 32-35, 40-256)

2.4. Zgodność projektów budowlanych SBTK przy ul. Gubinowskiej 4 i przy ul. Bruzdowej (wieża 40 m) z wymaganiami ochrony środowiska, inwestorzy przedstawili w raportach oddziaływania na środowisko, z których wynikało, że pola elektromagnetyczne przekraczające wartość graniczną 0,1 W/m² (mogące

oddziaływać biologicznie na ludność) będą występować wyłącznie w wolnej przestrzeni niedostępnej dla ludności.

(dowód: akta kontroli, tom I str. 19, 49-60, 194-196)

Do projektów budowlanych stacji przy ul. Włóki 47, Metrycznej i Stanisława Kostki Potockiego 2 inwestorzy dołączyli kwalifikacje przedsięwzięć mogących zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, w których – na podstawie obliczeń – stwierdzono, że wzdłuż osi głównych wiązek promieniowania anten, w odległości określonej w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko⁶, nie znajdują się miejsca dostępne dla ludności. Podano, że inwestycje nie należą do przedsięwzięć, dla których jest wymagane sporządzenie raportu o oddziaływaniu na środowisko.

(dowód: akta kontroli, tom I str. 96-97, 116-121, 124-136)

Strony postępowania w sprawie wydania pozwoleń na budowę SBTk wyznaczono w obszarze oddziaływania obiektu, na podstawie przebiegu rozkładu pól elektromagnetycznych kształtujących się w otoczeniu stacji.

(dowód: akta kontroli, tom I str. 258,263-265)

W badanych postępowaniach organ administracji architektoniczno-budowlanej sprawdzał kompletność projektu budowlanego w zakresie posiadania wymaganych opinii, uzgodnień, pozwoleń i sprawdzeń. W toku postępowań o pozwolenie na budowę SBTk przy ul. Stanisława Kostki Potockiego 2 i Metrycznej wezwano inwestorów do uzupełnienia dokumentacji.

W przypadku stacji przy ul. Stanisława Kostki Potockiego 2 wezwano do uzupełnienia braków formalnych poprzez dostarczenie: projektu zagospodarowania działki sporządzonego na aktualnej kopii mapy zasadniczej przyjętej do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego, przedstawienie oświadczeń projektantów o sporządzeniu projektu budowlanego zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz zasadami wiedzy technicznej, szczegółowego opisu montażu wsporników na szczycie dachu wraz z rysunkami i opinią konstruktora o możliwości zamontowania tego urządzenia do konstrukcji dachu oraz uwierzytelnienia wszystkich złożonych kserokopii dokumentów.

W przypadku stacji przy ul. Metrycznej m.in. nałożono na inwestora obowiązek przedłożenia właściwemu miejscowo regionalnemu dyrektorowi ochrony środowiska: wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, karty informacyjnej przedsięwzięcia, poświadczonej przez właściwy organ kopii mapy ewidencyjnej obejmującej przewidywany teren, na którym realizowane będzie przedsięwzięcie, oraz obejmującej obszar, na który będzie oddziaływać przedsięwzięcie, wypisu lub wycisku z mpzp, jeżeli plan ten został uchwalony, albo informacji o jego braku. W uzasadnieniu postanowienia podano, że po analizie złożonej dokumentacji stwierdzono, iż inwestycja może potencjalnie oddziaływać na obszar Natura 2000. W odpowiedzi na to postanowienie inwestor przesłał Prezydentowi Warszawy skorygowaną „Kwalifikację instalacji radiokomunikacyjnych, radionawigacyjnych i radiolokacyjnych z wyłączeniem radiolinii do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko”. W kwalifikacji podano, że rozpatrywana stacja nie zalicza się do przedsięwzięć, dla których jest wymagane lub może być wymagane sporządzenie raportu o oddziaływaniu na środowisko, a więc nie wymaga uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia.

⁶ Dz. U. Nr 213, poz. 1397, ze zm.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie postanowił nie nakładać obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na obszar Natura 2000 dla przedsięwzięcia polegającego na budowie stacji bazowej telefonii komórkowej przy ul. Metrycznej.

(dowód: akta kontroli, tom I str. 175, 266-267)

2.5. W pozwoleniach na budowę SBTK, zlokalizowanych na wieżach (ul. Bruzdowa, Włóki 47, Metryczna), nałożono na inwestorów obowiązek uzyskania pozwoleń na użytkowanie, zgodnie z art. 54 i 55 Prawa budowlanego. Do uzyskania pozwolenia na użytkowanie zobowiązano również inwestora stacji wybudowanej na dachu budynku przy ul. Gubinowskiej 4.

Zgodnie z art. 19 Prawa budowlanego i § 2 ust. 1 pkt 3 lit. a) oraz ust. 2 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 19 listopada 2001 r. w sprawie rodzajów obiektów budowlanych, przy których realizacji jest wymagane ustanowienie inspektora nadzoru inwestorskiego⁷, w pozwoleniach na budowę stacji przy ul. Bruzdowej, Włóki 47 i Metrycznej (wieże o wysokości 15 m i większej) oraz Gubinowskiej 4 (SBTK podlegająca ocenie oddziaływania na środowisko) nałożono obowiązek ustanowienia inspektora nadzoru inwestorskiego przez osobę posiadającą uprawnienia budowlane w odpowiedniej specjalności.

W latach 2009–2014 w badanych postępowaniach nie było przypadków nieuzasadnionego wydania decyzji o pozwoleniu na budowę SBTK po 65 dniach od złożenia przez inwestora wniosku. W okresie objętym kontrolą nie wystąpiły przypadki uchylania decyzji o pozwoleniu na budowę SBTK.

(dowód: akta kontroli, tom I str. 66, 81, 103, 190)

2.6. Do zgłoszeń wykonania robót budowlanych⁸ dołączono dokumenty wymagane art. 30 ust. 2 Prawa budowlanego, tj.: oświadczenia o posiadanym prawie do dysponowania nieruchomością na cele budowlane, projekty budowlane (w przypadku SBTK przy ul. Łukasza Drewny, Bruzdowej i Nałęczowskiej 47), dokumentację techniczno-formalną (w przypadku SBTK przy ul. Europejskiej 125) oraz w trzech przypadkach (SBTK przy ul. Bruzdowej, Nałęczowskiej 47 i Europejskiej 125) – kwalifikację przedsięwzięcia pod względem konieczności przeprowadzenia postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko. W kwalifikacjach przedsięwzięć pod względem oddziaływania na środowisko stwierdzono, że stacje te nie należą do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko i nie ma obowiązku uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia.

W przypadku zgłoszenia budowy SBTK przy ul. Łukasza Drewny przeprowadzono postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na środowisko – na podstawie obowiązującego wówczas stanu prawnego (art. 46-57 rozdział 2, Dział VI, Tytuł I Poś). Do zgłoszenia dołączono raport o oddziaływaniu na środowisko z kwietnia 2006 r. oraz decyzję Prezydenta Warszawy z 21.11.2006 r. o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia polegającego na budowie stacji bazowej UMTS na słupie energetycznym nr 73 wraz z „charakterystyką tego przedsięwzięcia”, stanowiącą

⁷ Dz. U. Nr 138, poz. 1554.

⁸ Zgłoszenie z dnia 22.06.2007 r. wykonania stacji na słupie linii wysokiego napięcia przy ul. Łukasza Drewny/Przekorna; zgłoszenie z 27.11.2007 r. wykonania stacji na wieży o wys. 28 m przy ul. Bruzdowej; zgłoszenie z 16.09.2008 r. wykonania stacji na dachu istniejącego budynku mieszkalnego przy ul. Nałęczowskiej 47; zgłoszenie z 30.01.2014 r. wykonania stacji na dachu istniejącego budynku przy ul. Europejskiej 125.

załącznik do ww. decyzji. W uzasadnieniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia podano, że ponadnormatywne pola elektromagnetyczne wystąpią wyłącznie w przestrzeni niedostępnej dla ludzi.

(dowód: akta kontroli, tom I str. 18-35, 268-420)

2.7. Prezydent Warszawy decyzją nr 45/WIL/14 z 13 lutego 2014 r. wniósł sprzeciw do zgłoszenia z 30.01.2014 r. wykonania stacji na dachu istniejącego budynku przy ul. Europejskiej 125 i nałożył na inwestora obowiązek uzyskania pozwolenia na budowę. W ww. decyzji podano, że w opinii Urzędu zgłoszone roboty dotyczą budowy SBTK i zgodnie z art. 30 ust. 6 pkt 1 Prawa budowlanego wymagają uzyskania decyzji o pozwoleniu na budowę. Pozwolenia na budowę nie wymaga wykonywanie robót budowlanych wymienionych w art. 29 ust. 2 ww. ustawy, zaś przedłożone opracowania jednoznacznie wskazują na budowę SBTK, która nie mieści się w katalogu zgłoszeń. Dnia 6.03.2014 r. inwestor wniósł do Wojewody Mazowieckiego odwołanie od ww. decyzji z 13.02.2014 r.

Wojewoda Mazowiecki decyzją z 2.05.2014 r. uchylił decyzję Prezydenta Warszawy z 13.02.2014 r. i umorzył postępowanie organu pierwszej instancji. W uzasadnieniu decyzji Wojewoda Mazowiecki stwierdził, że zgodnie z generalną zasadą zawartą w art. 28 ust. 1 Prawa budowlanego, roboty budowlane można rozpocząć jedynie na podstawie ostatecznej decyzji o pozwoleniu na budowę. Określony w art. 29-31 tego aktu prawnego katalog budów oraz robót budowlanych zwolnionych z powyższego obowiązku ma charakter zamknięty, co oznacza, że nie jest dopuszczalne stosowanie wykładni rozszerzającej. Jednocześnie Wojewoda podkreślił, że zwolnienie z obowiązku uzyskania pozwolenia na budowę nie jest równoznaczne z rezygnacją z jakiegokolwiek formy reglamentacji prawnej. W myśl art. 29 ust. 2 pkt 15 Prawa budowlanego, pozwolenia na budowę nie wymagają roboty budowlane polegające na instalowaniu urządzeń, w tym antenowych konstrukcji wsporczych i instalacji radiokomunikacyjnych, na obiektach budowlanych. Jednakże powyższe roboty budowlane wymagają, stosownie do treści art. 30 ust. 1 pkt 3 lit. b) Prawa budowlanego, zgłoszenia właściwemu organowi, ponieważ polegają na instalowaniu urządzeń o wysokości powyżej 3 m na obiektach budowlanych. Wojewoda Mazowiecki podał, że z analizy zgromadzonego materiału dowodowego wynika, że Prezydent Warszawy wniósł sprzeciw wobec zgłoszenia zamiaru robót budowlanych, polegających na zainstalowaniu antenowych konstrukcji wsporczych i instalacji radiokomunikacyjnej na istniejącym budynku, gdyż w jego ocenie przedmiotowe roboty budowlane polegają na budowie SBTK. Tymczasem roboty budowlane zgłoszone przez inwestora odpowiadają przesłance wskazanej w art. 29 ust. 2 pkt 15 Prawa budowlanego, zatem nie wymagają uzyskania pozwolenia na budowę. Przedmiotowa inwestycja, jak wynika z dokumentacji projektowej, dołączonej do zgłoszenia nie narusza konstrukcji budynku. Okoliczności, że zgłoszone antenowe konstrukcje wsporcze i instalacja radiokomunikacyjna służyć będą do obsługi sieci telefonii komórkowej nie stanowi wystarczającego uzasadnienia do wniesienia sprzeciwu w trybie art. 30 ust. 5 i ust. 6 pkt 1 Prawa budowlanego.

(akta kontroli, tom I str. 403-407)

Ustalono, że przed 2009 r. Urząd Dzielnicy Wilanów także przyjął zgłoszenia wykonania robót budowlanych polegających m.in. na przebudowie SBTK na dachu budynku mieszkalnego przy ul. Nałęczowskiej 47 (z dnia 15.09.2008 r.) i wykonania stacji na słupie linii wysokiego napięcia przy ul. Łukasza Drewny/Przekorna (z dnia 22.06.2007 r.), i nie zgłaszał do nich sprzeciwu.

(dowód: akta kontroli, tom I str. 251-252, 254, 321-402)

Budowę SBTK przy ul. Bruzdowej (maszt 28 m) zrealizowano na podstawie zgłoszenia wykonania robót budowlanych z 27.11.2007 r., które dotyczyło instalacji tymczasowego masztu do testowania łączy nienetowych wraz z urządzeniami kontrolno-sterującymi zainstalowanymi na niezwiązanych z gruntem bloczkach betonowych. Testowanie łączy miało odbywać się w okresach do 120 dni. Następnie inwestor 29.09.2008 r. złożył wniosek o pozwolenie na budowę SBTK o wysokości 28 m. Decyzją nr 671/WIL/08 z 12.12.2008 r. umorzono z urzędu postępowanie w sprawie ww. wniosku jako bezprzedmiotowe. W uzasadnieniu ww. decyzji podano, że budowa SBTK została rozpoczęta, zatem wniosek w sprawie jej budowy stał się bezprzedmiotowy, gdyż zgodnie z art. 28 ust.1 ustawy Prawo budowlane, roboty budowlane można rozpocząć jedynie na podstawie ostatecznej decyzji o pozwoleniu na budowę. W piśmie z 26.06.2008 r. właściciel działki sąsiedniej poinformował Urząd Dzielnicy Wilanów o prowadzonej w dniach od 3 do 10 maja 2008 r. budowie drugiego masztu na tej samej działce, a więc po upływie terminu wyznaczonego w zgłoszeniu z 27.11.2007 r. Pismem z 31.10.2008 r. Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego dla M. St. Warszawy (dalej PINB), w związku z prowadzonym postępowaniem administracyjnym w sprawie wybudowania masztu SBTK na działce nr 8 przy ul. Bruzdowej, zwrócił się do Urzędu Miasta Stołecznego Warszawy – Biura Architektury i Budownictwa dla Dzielnicy Wilanów o przesłanie kompletu akt dotyczących tej sprawy. W ww. piśmie podano, że budowa ta została zakwalifikowana do inwestycji wymagających uzyskania decyzji o pozwoleniu na budowę. Wnioskowane dokumenty przesłano 12.02.2009 r.

Po wystąpieniu kontrolerów NIK o przekazanie przez PINB dla M. St. Warszawy informacji dotyczących podjętych działań w związku z ww. samowolą budowlaną, 30.05.2014 r. decyzją Nr IVOT/306/2014 PINB nakazał inwestorowi dokonanie całkowitej rozbiórki samowolnie wybudowanej SBTK.

(dowód: akta kontroli, tom I str. 290-296, 315-320)

2.8. Stacje bazowe telefonii komórkowej na dachu budynku przy ul. Wiertniczej 59 zostały zgłoszone do organu ochrony środowiska, przez jednego operatora 12.05.2011 r. i 4.11.2013 r. oraz przez drugiego operatora 21.06.2011 r. i 7.10.2013 r. w trybie art. 152 Poś.

(dowód: akta kontroli, tom II str. 1-69)

Naczelnik Wydziału Architektury i Budownictwa wyjaśnił, że zgłoszenia instalacji SBTK dokonane zostały w trybie art. 152 Poś i przyjęte przez Wydział Konserwacji i Środowiska Urzędu Dzielnicy Wilanów, a obowiązkiem inwestora jest dokonanie zgłoszenia robót budowlanych. Ponadto zastępca Burmistrza Dzielnicy Wilanów wyjaśnił, że formularz zgłoszenia instalacji wytwarzających pola elektromagnetyczne, ani szczegółowe wymagania dotyczące zakresu danych ujętych w ww. zgłoszeniu, określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z 2.07.2010 r. w sprawie zgłoszenia instalacji wytwarzającej pola

elektromagnetyczne⁹, nie obejmują konieczności wskazania przez eksploatującego instalację czy dana stacja lub jej rozbudowa wymagała na etapie realizacji dokonania zgłoszenia do organu administracji architektoniczno-budowlanej albo uzyskania pozwolenia na budowę. Wobec powyższego Wydział Konserwacji i Środowiska przyjmując zgłoszenie instalacji już zrealizowanej, przed rozpoczęciem jej eksploatacji, nie posiada wiedzy czy i jakie postępowanie w Wydziale Architektury i Budownictwa zostało dla danej instalacji przeprowadzone, nie ma też umocowań, żeby takich informacji żądać od eksploatujących stację.

(dowód: akta kontroli, tom I str. 252, 254, tom II str. 70-72)

PINB, na zlecenie NIK¹⁰, przeprowadził kontrolę legalności wykonania robót budowlanych związanych z budową ww. stacji bazowych, w wyniku której nie stwierdził wykonania robót budowlanych w warunkach „samowoli budowlanej” (według protokołu PINB: wysokość stacji pierwszego operatora nie przekraczała wysokości 3 m i w związku z tym nie wymagała zgłoszenia budowlanego; stacja drugiego operatora została zgłoszona w 2007 r. do organu administracji architektoniczno-budowlanej).

(dowód: akta kontroli, tom II str. 326-329)

2.9. Inwestorzy do dokumentacji przedkładanej do Wydziału Architektury i Budownictwa dla Dzielnicy Wilanów dotyczących SBTK zlokalizowanych przy: ul. Kostki Potockiego 2, ul. Bruzdowej (wieża 28m), ul. Nałęczowskiej 47, ul. Włóki 47, ul. Europejskiej 125 i ul. Metrycznej, załączali dokumenty zawierające analizę zamierzenia w zakresie jego kwalifikacji (bądź braku kwalifikacji) do przedsięwzięć znacząco oddziaływujących na środowisko i wymagających uzyskania przez inwestorów decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach¹¹.

W kwalifikacjach podawano m.in. wielkości emisji, wysokości mocowania anten, ich kąty pochyleń oraz wnioski końcowe.

W opracowaniach stwierdzono brak oddziaływania przedsięwzięcia na obszary Natura 2000. Wnioski wynikające z przeprowadzenia kwalifikacji przedsięwzięć polegających na budowie SBTK, do jakich doszli ich autorzy, doprowadziły do stwierdzeń, że wzdłuż osi głównych promieniowania wiązek każdej z anten sektorowych w odległościach podanych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2004 r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko, zmienionym rozporządzeniem Rady Ministrów z 21 sierpnia 2007 r.¹² oraz rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, nie znajdują się miejsca dostępne dla ludzi i nie jest wymagane uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

(dowód: akta kontroli, tom I str. 96-97, 116-121, 124-136, 287-289, 393-402, 417-420)

⁹ Dz. U. Nr 130, poz. 879.

¹⁰ W dniu 26.14.2014 r. NIK zleciła, na podstawie art. 12 pkt 3 ustawy o NIK, przeprowadzenie kontroli legalności wykonania robót budowlanych dot. m.in. tych stacji bazowych.

¹¹ Sporządzone w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz rozporządzeń Rady Ministrów je poprzedzających z 9 listopada 2004 r. i 28 sierpnia 2007 r.

¹² Dz. U. Nr 158, poz. 1105.

2.9.1. W badanym okresie nie przeprowadzono w Urzędzie Dzielnicy Wilanów kontroli wewnętrznych w zakresie prawidłowości wydawania pozwoleń na budowę i przyjmowania zgłoszeń budowlanych dotyczących SBTK. Do Urzędu Dzielnicy Wilanów nie wpłynęły skargi obywateli dotyczące postępowań w sprawie budowy SBTK.

(dowód: akta kontroli, tom I str. 39)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Trzy projekty budowlane dotyczące SBTK przy ul. Metrycznej, Włóki 47 i Kostki Potockiego 2, zatwierdzone w wydanych przez Prezydenta Warszawy pozwoleniach na budowę, nie były kompletne. Nie wyegzekwowano od inwestorów zapewnienia kompletności przed ich zatwierdzeniem, co naruszało art. 35 ust. 1 pkt 3 w zw. z art. 35 ust. 3 Prawa budowlanego. Projekty te nie zawierały opracowań w zakresie branży telekomunikacyjnej, sporządzonych przez osoby posiadające uprawnienia budowlane do projektowania w specjalności telekomunikacyjnej. Obowiązek sporządzenia takiego opracowania projektowego wynikał z zakresu specjalności jakie wydawane są na podstawie Prawa budowlanego (art. 14 ust. 1 pkt 4 lit. „a” w związku z art. 34 ust. 2 Prawa budowlanego), do których należy m.in. specjalność telekomunikacyjna. Opracowania projektowe w tym zakresie mogą sporządzać wyłącznie osoby posiadające uprawnienia do projektowania branży radiotelekomunikacyjnej, stanowiącej część projektu architektoniczno-budowlanego.

Z art. 5 ust. 1 pkt 1 lit „d” Prawa budowlanego wynika, że obiekt budowlany, wraz ze związanymi z nim urządzeniami budowlanymi, należy projektować i budować w sposób określony w przepisach, w tym techniczno-budowlanych, oraz zgodnie z zasadami wiedzy technicznej, zapewniając spełnienie wymagań podstawowych dotyczących odpowiednich warunków higienicznych i zdrowotnych oraz ochrony środowiska. Podstawowym wymaganiem w zakresie ochrony środowiska jest zachowanie standardu w zakresie promieniowania elektromagnetycznego ustalonego w rozporządzeniu w rozporządzeniu Ministra Środowiska z 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobu sprawdzania dotrzymania tych poziomów¹³ (0,1 W/m²).

(dowód: akta kontroli, tom I str. 32-35, 79-184)

Naczelnik Wydziału Architektury i Budownictwa dla Dzielnicy Wilanów wyjaśnił, że organ administracji architektoniczno-budowlanej, przed wydaniem decyzji o pozwoleniu na budowę, sprawdza kompletność projektu budowlanego. Ponieważ nie ma ujednoliconej procedury w zakresie zawartości projektu budowlanego, nie jest określone czy projekt musi zawierać odrębne opracowanie w części telekomunikacyjnej, w świetle złożonych przez sporządzających projekty oświadczeń o sporządzeniu projektu zgodnie z obowiązującymi przepisami i zasadami wiedzy technicznej (art. 20 ust. 4 Prawa budowlanego), pracownicy zajmujący się rozpatrywaniem wniosków uznali za kompletne złożone przez inwestorów projekty budowlane. Zdaniem Naczelnika, uznanie, że udział w opracowaniu tych projektów osób posiadających uprawnienia budowlane do projektowania w specjalności

¹³ Dz. U. Nr 192, poz. 1883.

telekomunikacyjnej jest zbędny, było błędem organu administracji architektoniczno-budowlanej. W przypadku zatwierdzania projektów stacji bazowej będzie wymagał udziału w opracowaniu tych projektów osób z uprawnieniami w specjalności telekomunikacyjnej.

(dowód: akta kontroli, tom I str. 253-256)

2. Kwalifikacje przedsięwzięć polegających na budowie SBTK w zakresie ich oddziaływania na środowisko, załączane przez inwestorów do wniosków o wydanie pozwolenia na budowę lub do zgłoszeń wykonania robót budowlanych i składane do Wydziału Architektury i Budownictwa Urzędu Dzielnicy Wilanów, nie były weryfikowane.

Naczelnik Wydziału Architektury i Budownictwa wyjaśnił, że treść kwalifikacji SBTK załączonej do zgłoszenia wykonania robót budowlanych nie podlega weryfikacji przez organ administracji architektoniczno-budowlanej. Dokumentacja ta nie jest przekazywana do zaopiniowania w Biurze Ochrony Środowiska.

W sprawie braku weryfikacji przedstawionych przez inwestorów kwalifikacji przedsięwzięć położonych m.in. przy ul.: Kostki Potockiego 2, Metrycznej, Włóki 47, Zastępcy Burmistrza Urzędu Dzielnicy Wilanów i Naczelnik Architektury i Budownictwa wyjaśnili, że weryfikacja takich materiałów wykracza poza kompetencje Wydziałów Konserwacji i Środowiska oraz Architektury i Budownictwa. Natomiast jednostką Urzędu M. St. Warszawy właściwą w sprawach postępowań o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla stacji bazowych telefonii komórkowych jest Biuro Ochrony Środowiska i jedynie ono mogłoby dokonać weryfikacji ww. kwalifikacji. Kwalifikacje te nie były jednak przekazywane do tego Biura. Naczelnik Wydziału Architektury i Budownictwa wyjaśnił, że będzie wymagał uzgodnienia projektu w zakresie kwalifikacji przez Biuro Ochrony Środowiska.

(dowód: akta kontroli, tom I str. 96-97, 116-121, 124-136, 253, 254, 256, 393-402, tom II str. 296-306)

W ocenie NIK kwalifikacje przedsięwzięć polegających na budowie SBTK w zakresie ich oddziaływania na środowisko, powinny być – zgodnie z zasadą domniemania kompetencji gminy (art. 6 ustawy o samorządzie gminnym) – dokonywane przez właściwą komórkę organizacyjną M. St. Warszawy. Natomiast w przypadku przedłożenia ww. kwalifikacji przez inwestorów, niezbędne jest dokonanie weryfikacji ich treści, przez właściwe i kompetentne komórki organizacyjne M. St. Warszawy. Przyjmując kwalifikacje bez weryfikacji Urząd nie miał wiedzy o faktycznym oddziaływaniu stacji na środowisko.

Przygotowanie przez inwestora dokumentu związanego z zakwalifikowaniem konkretnego przedsięwzięcia jest tylko jednym z elementów sprawy, załącznikiem do wniosku, a zawarte tam opinie w żadnym razie nie przesądzają o zakwalifikowaniu tego przedsięwzięcia przez właściwy organ. Podane tam parametry, dane i wyliczenia inwestora podlegają bowiem weryfikacji w toku postępowania. Dopiero dokonanie odpowiednich ocen tego dokumentu przez organ w toku postępowania stwarza podstawę do powzięcia decyzji co do tego, czy przedsięwzięcie można zakwalifikować do którejś z kategorii wymienionych w art. 71 ust. 2 ustawy o udostępnieniu informacji, czy też nie mieści się ona w enumeratywnie wymienionych rodzajach przedsięwzięć ujętych w rozporządzeniu z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie

przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, a przez to i w dyspozycji tego przepisu¹⁴.

Ocena cząstkowa

W ocenie NIK Prezydent Warszawy prawidłowo wykonywał zadania w zakresie wyznaczania stron postępowania o wydanie pozwoleń na budowę SBTK. Zasadnie wniesiono w drodze decyzji sprzeciw do zgłoszenia budowy SBTK przy ul. Europejskiej 125 i nałożono na inwestora obowiązek uzyskania pozwolenia na budowę, ponieważ wykonanie robót polegających na budowie SBTK nie może być traktowane jako instalowanie urządzeń na obiektach budowlanych i podlegać jedynie uprzedniemu zgłoszeniu zgodnie z art. 29 ust. 2 pkt 15 w związku z art. 30 ust. 1 pkt 3 lit b) Prawo budowlane. Stanowi to obejście art. 28 ust. 1 Prawa budowlanego, który dla przedmiotowych robót wymaga uzyskania decyzji pozwolenia na budowę. W świetle przepisów Prawa budowlanego, w tym art. 3 pkt 3, SBTK zrealizowana na budynku, kominie, słupie linii wysokiego napięcia, wieży kościelnej jest budowlą, ponieważ stanowi całość techniczno – użytkową, przez którą należy rozumieć połączenie poszczególnych elementów w taki sposób, aby zgodnie z wymogami techniki nadawały się do określonego użytku. Budowa SBTK na obiektach budowlanych wymaga uzyskania pozwolenia na budowę, bądź bezpośrednio w oparciu o art. 28 ust. 1 Prawa budowlanego, bądź też pośrednio, poprzez konieczność zastosowania art. 30 ust. 6 pkt 1 Prawa budowlanego i wniesienia sprzeciwu w drodze decyzji. Dopuszczanie możliwości budowy SBTK na podstawie zgłoszenia zamiaru wykonania robót budowlanych, w ocenie NIK, wynika z niejednolitej wykładni przepisów Prawa budowlanego, dokonywanej zarówno przez organy administracji publicznej, jak i przez sądy administracyjne.

Jako nieprawidłowość uznać należy niewyegzekwowanie kompletności trzech projektów budowlanych SBTK, co skutkowało ich zatwierdzeniem w wydanych pozwoleniach na budowę, pomimo braku opracowań w zakresie branży telekomunikacyjnej, sporządzonych przez osoby posiadające uprawnienia budowlane do projektowania w tej specjalności (art. 14 ust. 1 pkt 4 lit „a” w zw. z art. 34 ust. 2 Prawa budowlanego). Ponadto nie weryfikowano kwalifikacji przedsięwzięć polegających na budowie SBTK, załączanych przez inwestorów do wniosków o wydanie pozwolenia na budowę lub do zgłoszeń wykonania robót budowlanych, w zakresie ich oddziaływania na środowisko.

3. Przestrzeganie przez organy miasta przepisów prawa, procedur i wymagań ochrony środowiska przy sytuowaniu i eksploatacji SBTK

Opis stanu faktycznego

3.1. W latach 2009 – 2014 (I półrocze) organ ochrony środowiska dla Dzielnicy Wilanów nie wydawał decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach w zakresie budowy lub rozbudowy SBTK i nie przeprowadzał postępowań w zakresie oddziaływania na środowisko.

(dowód: akta kontroli, tom II str. 73-75)

Postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko przeprowadzono dla trzech SBTK rozbudowywanych w okresie objętym kontrolą, a wybudowanych przed 2009 r., tj.: stacji na dachu budynku przy ul. Gubinowskiej 4, stacji na wieży o wysokości 40 m przy ul. Bruzdowej

¹⁴ Zgodnie z wyrokiem NSA z dnia 23 maja 2013 r., sygn. II OSK 23/12,

(wybudowanych na podstawie decyzji o pozwoleniu na budowę z 27.02.2006 r.), stacji na słupie linii wysokiego napięcia przy ul. Łukasza Drewny (wybudowanej na podstawie zgłoszenia robót budowlanych z 22.06.2007 r.).

Postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko ww. stacji przeprowadzono zgodnie z obowiązującym wówczas stanem prawnym (rozdziałem 2 Poś, art. 46-57)¹⁵.

(dowód: akta kontroli, tom I str. 40-78, 185-250, 321-353)

3.2. W okresie od 1 stycznia 2011 r. do 30 czerwca 2014 r. w Urzędzie Dzielnicy Wilanów przyjęto: 53 zgłoszenia instalacji wytwarzających pola elektromagnetyczne, 56 zgłoszeń i informacji o zmianie danych dotyczących SBTK oraz 8 wniosków o zakończeniu eksploatacji SBTK. Zgłoszone zmiany dotyczyły w szczególności: zwiększeń równoważnych mocy promieniowanych izotropowo, częstotliwości, wysokości środków elektrycznych anten, zakresów azymutów i kątów pochylenia osi głównych wiązek promieniowania.

Kontrolą objęto 37 zgłoszeń i informacji o zmianie danych instalacji wytwarzających pola elektromagnetyczne dotyczących SBTK przy:

- ul. Wiertnicza 59 (jeden operator – dwa zgłoszenia, drugi operator - jedno zgłoszenie oraz jedna informacja o zmianie danych),
- ul. Gubinowska 4 (jeden operator – jedno zgłoszenie oraz jedna informacja o zmianie danych),
- ul. Nałęczowska 47 (jeden operator – jedno zgłoszenie i jedna informacja o zmianie danych),
- Potulkały 11 (jeden operator - jedno zgłoszenie i jedna informacja o zmianie danych),
- ul. Łukasza Drewny/Przekorna (jeden operator – jedno zgłoszenie),
- ul. Królowej Marysieńki 9 (jeden operator – siedem zgłoszeń),
- ul. Włóki 47 (jeden operator – jedno zgłoszenie i jedna informacja o zmianie danych),
- ul. Europejska 125 (jeden operator – jedno zgłoszenie, drugi operator – jedno zgłoszenie i dwie informacje o zmianie danych),
- ul. Metryczna (jeden operator – pięć zgłoszeń i jedna informacja o zmianie danych),
- ul. Bruzdowa 40m (trzech operatorów – trzy zgłoszenia oraz dwie informacje o zmianie danych w zakresie wielkości i rodzaju emisji),
- ul. Bruzdowa 28m (jeden operator – jedno zgłoszenie),
- ul. Kostki Potockiego 2 (jeden operator – jedno zgłoszenie oraz jedna informacja o zmianie danych w zakresie wielkości i rodzaju emisji).

Do trzech zgłoszeń inwestorzy nie załączyli wyników pomiarów pól elektromagnetycznych. Do pozostałych objętych badaniem zgłoszeń instalacji SBTK załączono sprawozdania z pomiarów pól elektromagnetycznych przeprowadzone dla celów bezpieczeństwa i ochrony człowieka w środowisku pracy oraz ochrony środowiska, które zawierały wspomniane wyniki pomiarów. Podano w nich, że w miejscach dostępnych dla ludzi nie nastąpiło

¹⁵ Dla stacji tych zgodnie z § 2 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2004 r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko (Dz. U. Nr 257, poz. 2573 ze zm.) sporządzono raporty oddziaływania na środowisko. W raportach tych podano, że ww. SBTK nie będą one uciążliwe dla środowiska i ludności, i będą spełniać wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobu sprawdzania dotrzymania tych poziomów. Stwierdzono, że pola elektromagnetyczne przekraczające wartość graniczną 0,1 W/m² (mogące oddziaływać biologicznie na ludność) będą występować wyłącznie w wolnej przestrzeni niedostępnej dla ludności.

przekroczenie dopuszczalnego poziomu pól elektromagnetycznych w środowisku (gęstości mocy 0,1 W/m²) określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobu sprawdzania dotrzymania tych poziomów.

Z analizowanych zgłoszeń instalacji wytwarzających pola elektromagnetyczne wynika, że moc emisyjna anten sektorowych ulegała systematycznemu zwiększaniu i w odniesieniu do pierwszej informacji inwestorów o poziomie tej mocy, wzrosła o: 336% (ul. Wiertnicza 59 jeden operator)¹⁶, 843% (ul. Wiertnicza 59 drugi operator)¹⁷, 487% (ul. Gubinowska 4)¹⁸, 499% (ul. Nałęczowska 47)¹⁹, 696% (Potułkały 11)²⁰, 104% (ul. Łukasza Drewny/Przekorna – w porównaniu do zgłoszenia budowlanego)²¹, 530% (ul. Królowej Marysieńki 9)²², 19% (ul. Włóki 47)²³, 105% (ul. Europejska 125 – w porównaniu do zgłoszenia budowlanego)²⁴, 154% (ul. Metryczna)²⁵, 189 %, (ul. Bruzdowa – wieża 40 m)²⁶, 225 % (ul. Bruzdowa – wieża 28 m)²⁷.

(dowód: akta kontroli, tom I str. 15-16, 18-35, 287-292, tom II str. 1-68, 76-292, 314-321)

W trzech zgłoszeniach instalacji wytwarzających pola elektromagnetyczne (art. 152 Poś) inwestorzy nie podali wyników pomiarów poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku, o których mowa w art. 122a Poś, wymaganych rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 2 lipca 2010 r. w sprawie zgłoszenia instalacji wytwarzających pola elektromagnetyczne (załącznik nr 2 pkt 2, ppkt 7). Zgłoszeń tych dokonano: 9.08.2012 r. – SBTK przy ul. Bruzdowej (wieża 40 m), 11.01.2013 r. – SBTK przy ul. Europejskiej 125 oraz 10.09.2013 r. – SBTK przy ul. Włóki 47.

W dniu 4.09.2012 r. Zastępca Burmistrza wezwał operatora SBTK przy ul. Bruzdowej (wieża 40m), do dostarczenia wyników pomiarów poziomów pól elektromagnetycznych do Urzędu Dzielnicy Wilanów. Poinformował także, że w przypadku nieuzupełnienia ww. zgłoszenia w przeciągu 7 dni od dnia otrzymania wezwania, zgłoszenie instalacji nie zostanie przyjęte. Operator nie przedstawił żądanych informacji. Urząd nie znalazł jednak podstaw do wniesienia sprzeciwu do zgłoszenia tej stacji bazowej, gdyż nie zachodziły przesłanki umożliwiające wniesienie sprzeciwu, określone w art. 152 ust. 4a Poś. W odpowiedzi na wezwanie prowadzący instalację wyjaśnił, że zgodnie z art. 122a Poś wyniki tych pomiarów zobowiązany jest przekazać jedynie wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska i państwowemu wojewódzkiemu inspektorowi sanitarnemu.

(dowód: akta kontroli, tom II str. 109-110, 175-176, 273-275, 290-295)

¹⁶ Zgłoszenie z dnia 12.05.2011 r. - 2.262 W, zgłoszenie z dnia 4.11.2013 r. – 9.860,20 W.

¹⁷ Zgłoszenie z dnia 21.06.2011 r. - 2.372 W, zgłoszenie z dnia 7.10.2013 r. – 22.381,5 W.

¹⁸ Zgłoszenie z dnia 29.06.2011 r. - 4.971 W, informacja o zmianie danych z 10.10.2013 r. – 29.174,1 W.

¹⁹ Zgłoszenie z dnia 31.05.2011 r. - 1.134 W, informacja z dnia 1.10.2013 r. – 6.788,4 W.

²⁰ Zgłoszenie z dnia 21.06.2011 r. - 2.384,1 W, zgłoszenie z dnia 27.09.2013 – 18.972 W.

²¹ Zgłoszenie budowlane z 22.06.2007 r. - 4.160,7 W, zgłoszenie z dnia 23.03.2011 r. – 8.484 W.

²² Zgłoszenie z dnia 31.03.2011 r. - 5.082 W, zgłoszenie z dnia 25.03.2014 r. – 32.014 W.

²³ Zgłoszenie z dnia 10.09.2013 r. – 30.126 W, informacja z dnia 12.02.2014 r. – 35.886,9 W.

²⁴ Zgłoszenie budowlane z dnia 30.01.2014 r. - 19.297,84 W, zgłoszenie z dnia 17.06.2014 r. – 39.462 W.

²⁵ Zgłoszenie z dnia 07.04.2011 r. - 14.136 W, zgłoszenie z dnia 03.09.2013 r. – 35.913 W.

²⁶ Zgłoszenie z dnia 24.06.2011 r. – 11.088,7 W, informacja z dnia 07.11.2013 r. – 32.021 W.

²⁷ Zgłoszenie budowlane z 27.11.2007 r. – 5.859 W, zgłoszenie z dnia 09.06.2011 r. – 19.023 W.

Biegły w dziedzinie ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym z Wojskowej Akademii Technicznej²⁸ w opinii stwierdził m.in., że niedopuszczalnym jest brak sprawozdań z pomiarów po przeprowadzonych istotnych zmianach parametrów w stacjach bazowych. Poza tym przy określaniu odległości od anteny, podczas dokonywania kwalifikacji stacji bazowej w zakresie oceny oddziaływania na środowisko, należy przyjmować sumaryczną wartość EIRP dla wszystkich anten pracujących na tym samym kierunku, zgodnie z § 3 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. W takim przypadku, w odniesieniu do anten nadawczych stacji bazowych telefonii komórkowej, sformułowanie „pojedyncza antena” należy rozumieć jako „układ antenowy” pracujący na określonym kierunku promieniowania, tj. w określonym sektorze.

(dowód: akta kontroli, tom II str. 352-382)

Organ ochrony środowiska nie wydawał decyzji na podstawie art. 154 Poś w odniesieniu do SBTK. W zbadanej dokumentacji, będącej w posiadaniu Urzędu Dzielnicy Wilanów, nie było informacji o przekraczaniu wielkości dopuszczalnej emisji PEM.

W Urzędzie Dzielnicy Wilanów nie przeprowadzono kontroli wewnętrznych w zakresie przestrzegania przepisów prawa, procedur i wymagań ochrony środowiska przy sytuowaniu i eksploatacji SBTK.

W latach 2009 – 2014 do Wydziału Architektury i Budownictwa ani do Wydziału Konserwacji i Środowiska Urzędu Dzielnicy Wilanów nie wpływały skargi na postępowania administracyjne związane z budową i funkcjonowaniem SBTK.

(dowód: akta kontroli, tom I, str. 39, tom II, str. 73)

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

Ustalone
nieprawidłowości

1. Urząd Dzielnicy Wilanów nie zweryfikował zgłoszenia z dnia 17.06.2014 r. instalacji wytwarzającej pola elektromagnetyczne zlokalizowanej na budynku przy ul. Europejskiej 125, złożonego w trybie art. 152 Poś. Nie wniesiono do tego zgłoszenia sprzeciwu ani nie wezwano do jego uzupełnienia, co było niezgodne z art.152 ust. 3 i 4a pkt 1 Poś. Skutkowało to rozpoczęciem eksploatacji stacji bez przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, pomimo że planowane przedsięwzięcie może potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Zgodnie z art. 59 ust. 1 pkt 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku, przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko wymaga realizacja planowanego przedsięwzięcia mogącego potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, jeżeli obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko został stwierdzony na podstawie art. 63 ust. 1.

Analiza graficznego modelu obszaru oddziaływania instalacji radiokomunikacyjnej na środowisko, będącego uzupełnieniem kwalifikacji środowiskowej z 29.10.2013 r., załączonego do zgłoszenia robót budowlanych z 30.01.2014 r. wykazała, że antena sektorowa o EIRP 5.035,01 W (jedna z sześciu planowanych), pracująca w azymucie 30⁰, zawieszona na wysokości

²⁸ W trakcie kontroli, NIK powołała z Wojskowej Akademii Technicznej biegłego w dziedzinie ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym w celu zbadania poprawności merytorycznej i zgodności z przepisami prawa dokumentacji dotyczącej SBTK zlokalizowanej przy ul. Wiertniczej 59.

17,60 m, o maksymalnym pochyleniu głównej wiązki promieniowania 5⁰, zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 8 lit. f rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, powinna być zaliczona do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, gdyż miejsca dostępne dla ludności znajdowały się w odległości nie większej niż 200 m i nie mniejszej niż 150 m od środka elektrycznego, w osi głównej wiązki promieniowania tej anteny (178,9 m).

Ze zgłoszenia instalacji wytwarzających pola elektromagnetyczne z dnia 17.06.2014 r., złożonego w trybie art. 152 Poś, wynika, że – zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 8 lit. „e” i „f” ww. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r., do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko powinny być zaliczone cztery (z sześciu zgłoszonych) anteny sektorowe:

- antena sektorowa nr 1 o EIRP 8.414 W, pracująca w azymucie 30⁰, zawieszona na wysokości 17,60 m, o maksymalnym pochyleniu głównej wiązki promieniowania 5⁰,
- antena sektorowa nr 2 o EIRP 7.015 W, pracująca w azymucie 150⁰, zawieszona na wysokości 17,60 m, o maksymalnym pochyleniu głównej wiązki promieniowania 5⁰,
- antena sektorowa nr 4 o EIRP 5.260 W, pracująca w azymucie 30⁰, zawieszona na wysokości 17,60 m, o maksymalnym pochyleniu głównej wiązki promieniowania 5⁰,

gdyż miejsca dostępne dla ludności znajdowały się w odległości nie większej niż 200 m i nie mniejszej niż 150 m od środka elektrycznego, w osi głównej wiązki promieniowania tych trzech anten (178,9 m),

- antena sektorowa nr 5 o EIRP 4.532 W, pracująca w azymucie 150⁰, zawieszona na wysokości 17,60 m, o maksymalnym pochyleniu głównej wiązki promieniowania 7⁰ (900 MHz),

gdyż miejsca dostępne dla ludności znajdowały się w odległości nie większej niż 150 m i nie mniejszej niż 100 m od środka elektrycznego, w osi głównej wiązki promieniowania tej anteny (128,0 m).

Operator w zgłoszeniu tym podał, że miejsca dostępne dla ludności nie znajdują się w określonej w ww. rozporządzeniu odległości od środka elektrycznego tych anten, w osi głównej wiązki promieniowania. Urząd Dzielnicy Wilanów przyjął zgłoszenie bez jego weryfikacji.

(dowód: akta kontroli, tom I, str. 417-420, tom II, str. 179-190)

Ponadto nie analizowano wyników pomiarów przedstawianych wraz ze zgłoszeniami instalacji wytwarzających pola elektromagnetyczne z 12.05.2011 r. oraz 04.11.2013 r. (SBTK przy ul. Wiertniczej 59), w zakresie spełniania podstawowych wytycznych, co do metodyki przeprowadzania pomiarów określonych w pkt 13 i 14 załącznika Nr 2 do rozporządzenia Ministra Środowiska z 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobu sprawdzania dotrzymania tych poziomów. Potwierdza to opinia Wojskowej Akademii Technicznej, powołanej przez NIK na biegłego. W opinii biegły podał, że w sprawozdaniach z pomiarów pól elektromagnetycznych, załączonych do ww. zgłoszeń SBTK, nie wykazano pomiarów wewnątrz pomieszczeń biurowych w budynku, na którym posadowiono anteny stacji bazowych, jak również wewnątrz pomieszczeń mieszkalnych w sąsiadujących budynkach mieszkalnych. Jednocześnie w opinii

podano, że w wyniku przeprowadzonych pomiarów nie stwierdzono występowania poziomów PEM wyższych od wartości dopuszczalnej w miejscach dostępnych dla ludności.

(dowód: akta kontroli, tom II str. 1-68, 352-382)

Zastępca Burmistrza Dzielnicy Wilanów wyjaśnił, że nie dokonano weryfikacji kwalifikacji załączonej do zgłoszenia budowlanego, gdyż Wydział Architektury i Budownictwa Dzielnicy Wilanów nie przekazuje do Wydziału Konserwacji i Środowiska Dzielnicy Wilanów żadnych materiałów związanych z kwalifikacją SBTK. Weryfikacja takich materiałów wykracza poza kompetencje Wydziału Konserwacji i Środowiska. Jednostką, która mogłaby dokonać weryfikacji kwalifikacji SBTK jest Biuro Ochrony Środowiska.

Odnosnie niewniesienia sprzeciwu do zgłoszenia z dnia 17.06.2014 r. SBTK przy ul. Europejskiej 125, pomimo że – zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 8 lit. „e” i „f” rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko – cztery anteny sektorowe (z sześciu zgłoszonych) powinny być zaliczone do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, Zastępca Burmistrza Dzielnicy Wilanów wyjaśnił, że do zgłoszenia z dnia 17.06.2014 r. dołączono sprawozdanie z badań pól elektromagnetycznych przeprowadzonych przez laboratorium z listy Polskiego Centrum Akredytacji. Pomiaru te wskazują, że w żadnym punkcie wokół obiektu i w miejscach przebywania ludności nie zostały przekroczone wartości dopuszczalne natężenia pola elektromagnetycznego, wobec czego nie zachodziły przesłanki do wniesienia sprzeciwu, określone w art. 152 ust. 4a ustawy Prawo ochrony środowiska. Wydział Konserwacji i Środowiska Dzielnicy Wilanów przyjmując zgłoszenia instalacji wytwarzających pola elektromagnetyczne nie prowadził analiz w zakresie kwalifikacji instalacji jako przedsięwzięcia mogącego znacząco oddziaływać na środowisko, gdyż wykracza to poza kompetencje Wydziału, a punkt formularza zgłoszenia dotyczący kwalifikacji przedsięwzięcia ma jedynie charakter informacyjny.

(dowód: akta kontroli, tom II, str. 300-306, 311-313)

Zdaniem NIK, przepisem art. 152 Poś ustawodawca wyposażył organ ochrony środowiska w dwa niezależnie od siebie funkcjonujące i spełniające odmienną rolę instrumenty, tj. odpowiednie stosowanie instytucji wezwania do uzupełnienia braków (art. 64, § 2 kpa) oraz instytucję sprzeciwu do zgłoszenia instalacji niewymagającej pozwolenia na korzystanie ze środowiska. Skoro ustawodawca w treści art. 152 ust. 2 Poś wskazał precyzyjny zakres informacji, jakie winny znaleźć się w zgłoszeniu celem skutecznego nadania mu biegu, to brak którejkolwiek z nich uprawnia organ do odpowiedniego zastosowania art. 64 § 2 kpa i wezwania zgłaszającego do uzupełnienia braków pod rygorem pozostawienia zgłoszenia bez rozpoznania. Organ w świetle zaistniałych wątpliwości, co do rzetelności zadeklarowanych w zgłoszeniu danych, może pozostać bierny. Organ wzywając do usunięcia braków zgłoszenia może albo pozostawić zgłoszenie bez rozpoznania – w przypadku nieuzupełnienia powyższych braków w terminie, albo – gdy zgromadzony w sprawie materiał wyczerpuje jedną z przesłanek opisaną w treści art. 152 ust. 4a) Poś – w ustawowym terminie wnieść sprzeciw.

NIK zwraca uwagę, że kwestia ewentualnej konieczności uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla SBTK zlokalizowanych w Dzielnicy Wilanów nie była przedmiotem szczegółowego badania przez Urząd na etapie ich eksploataowania, w sytuacji istotnego zwiększania w późniejszym okresie mocy EIRP anten sektorowych tych stacji. Wynikało to z braku prawnego obowiązku dokumentowania przez operatorów rzetelności oświadczeń, co do kwalifikacji środowiskowej przedsięwzięcia, składanych w zgłoszeniach instalacji wytwarzających pola elektromagnetyczne.

Ocena cząstkowa

Nie dokonywano analizy zgłoszeń instalacji wytwarzających pola elektromagnetyczne. W przypadku stacji przy ul. Europejskiej 125, przyjęto zgłoszenie ww. instalacji bez wezwania do jego uzupełnienia i wniesienia sprzeciwu, pomimo że z jego treści wynikało, iż SBTK kwalifikowała się do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Ponadto, w przypadku stacji przy ul. Wiertniczej 59, nie zweryfikowano wyników pomiarów pól elektromagnetycznych w zakresie metodyki ich przeprowadzenia.

IV. Uwagi i wnioski

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli²⁹, wnosi o:

1. Kwalifikowanie budowy SBTK jako zamierzenia budowlanego wymagającego uzyskania pozwolenia na budowę.
2. Egzekwowanie od inwestorów kompletnych projektów budowlanych stacji bazowych, zawierających części sporządzone przez osobę posiadającą uprawnienia budowlane w specjalności telekomunikacyjnej.
3. Dokonywanie kwalifikacji przedsięwzięć polegających na budowie SBTK w zakresie oddziaływania na środowisko lub analizowanie dokumentów dotyczących kwalifikacji, przedkładanych przez inwestorów w ramach postępowań o wydanie pozwolenia na budowę lub zgłoszenia zamiaru wykonania robót budowlanych.
4. Wzywanie do uzupełnienia lub wnoszenie sprzeciwu do zgłoszeń instalacji wytwarzających pola elektromagnetyczne, jeżeli planowane przedsięwzięcie może znacząco oddziaływać na środowisko oraz w przypadku gdy nie odpowiada wytycznym w zakresie metodyki przeprowadzania pomiarów poziomów pól elektromagnetycznych.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Lublinie.

²⁹ Dz. U. z 2012 r., poz.82, ze zm.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania
uwag i wykonania
wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Lublin, dnia grudnia 2014 r.

Kontrolerzy:
Krzysztof Maliszewski
Doradca techniczny

Dyrektor
Delegatury Najwyższej Izby Kontroli
w Lublinie
Edward Lis

.....
podpis

.....
podpis

Jacek Romanowski
Główny specjalista k.p.

.....
podpis

Piotr Kwaśniak
Specjalista k.p.

.....
podpis